

Можаровська Г. Ю.

Київський національний університет культури і мистецтв

Нудищук Г. М.

Київський національний університет культури і мистецтв

МЕДІАПРЕЗЕНТАЦІЯ РОБОТИ РЯТУВАЛЬНИКІВ У ТЕЛЕЖУРНАЛІСТСЬКОМУ ПРОСТОРІ

Стаття присвячена дослідженню особливостей медіапрезентації діяльності рятувальників у сучасному тележурналістському просторі. Проаналізовано, яким чином телевізійні формати, жанрові обмеження та редакційна політика впливають на відображення професійної роботи рятувальних служб. Підкреслено важливість співпраці між телемедіа та рятувальними структурами у забезпеченні оперативного, достовірного та збалансованого інформування громадськості. Теоретичну основу дослідження становить аналіз наукової літератури з журналісткознавства, комунікаційних студій і медіапсихології. Емпіричний рівень включає аналіз авторського досвіду участі у створенні телесюжетів про діяльність рятувальників та практичних кейсів, що демонструють різні стратегії репрезентації надзвичайних подій. Системно-аналітичний підхід дозволив оцінити ефективність телевізійних матеріалів і їхній соціальний вплив на громадську свідомість, зокрема у контексті формування довіри до служб порятунку. У статті вперше здійснено комплексний аналіз специфіки репрезентації діяльності рятувальників у телевізійному дискурсі: від організаційних аспектів зйомки в екстремальних умовах і дотримання етичних норм до психологічних викликів, із якими стикається журналіст під час роботи на місці події. З'ясовано, що медіапрезентація роботи рятувальників у тележурналістському просторі має багатовимірний характер: інформативний – забезпечує суспільство актуальними відомостями; виховний – сприяє формуванню культури безпеки; суспільно-мобілізаційний – підвищує готовність населення до дій у кризових обставинах. Результати дослідження свідчать, що ефективність такої комунікації значною мірою залежить від тісної взаємодії між журналістами й рятувальниками, професійної підготовки тележурналістів, здатності працювати в стресових ситуаціях і відповідального використання телевізійних форматів. Висновки статті підкреслюють значення тележурналістики як інструменту не лише інформування, а й формування громадської свідомості та соціальної відповідальності.

Ключові слова: медіапрезентація, рятувальники, тележурналісти, екстремальні умови, зйомка, безпека, тележурналістська етика.

Постановка проблеми. Проблематика медіапрезентації діяльності рятувальників у тележурналістиці полягає в узгодженні етичних норм, професійних стандартів і технологічних можливостей сучасних ЗМІ. Викликом є поєднання достовірності та оперативності подачі інформації з дотриманням приватності й безпеки учасників надзвичайних подій. Використання нових технічних засобів (дронів, мобільних пристроїв, онлайн-трансляцій) актуалізує питання відповідальності журналістів за спосіб відтворення подій, баланс між фактичністю та емоційністю.

Аналіз цих аспектів дозволяє зрозуміти, як медіапрактики впливають на суспільне сприйняття рятувальників та сприяє виробленню ефективних моделей висвітлення надзвичайних ситуацій.

Аналіз досліджень і публікацій. Емпатичний аспект роботи тележурналіста дослідила К. Соколова [14]. Дослідниця О. Єфремова, розкрила питання мобільної журналістики сьогодення [5]. Питання трансляції з місця події сприяють кращому сприйняттю інформації – досліджено Р. Кікерчук [6]. Дослідники О. Аліфанов та Г. Десятник [1] наголошують на необхідності правильного використання світла у кадрі. Науковець І. Горбова [3] звертає увагу на правильну постановку питання під час інтерв'ю. А. Яцульчак та Г. Телегіна [16] розкрили питання подолання стресу на роботі, оскільки тележурналістика напругу з ним пов'язана. М. Кіца [7] наголошує на важливій ролі соціальних мереж. Дослідники Н. Цімох та Б. Яким [15] дослідили питання

синхрону, який обов'язково має бути присутнім у сюжеті. О. Безручко, Ю. Шевчук та Д. Андрієвський [2] розкривають питання сучасних технологій, які можуть стати в нагоді під час зйомки матеріалу. Науковці Л. Дементьєва та Д. Сукова [4] дослідили питання фейків за допомогою них легко впливати на свідомість суспільства.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження специфіки медіапрезентації діяльності рятувальників у тележурналістському просторі, зосереджуючи увагу на взаємодії журналістів і служб порятунку в умовах надзвичайних ситуацій. аналізу впливу телевізійних форматів та етичних обмежень на репрезентацію роботи рятувальників. Визначенню ролі медіа у формуванні суспільної думки про рятувальну службу та окреслити значення ефективної комунікації між представниками обох професій.

Виклад основного матеріалу. Відтворення надзвичайних подій у тележурналістиці є складним і водночас ризикованим завданням, що потребує високого рівня відповідальності від медійників. У процесі роботи журналісти часто стикаються з небезпечними ситуаціями, які можуть становити загрозу для їхнього життя та здоров'я, тому ключовим аспектом є суворе дотримання правил безпеки. Так, одним із головних принципів підготовки до зйомок виступає попередній аналіз можливих ризиків та ознайомлення з територією, де планується робота. Це дозволяє завчасно визначити потенційні небезпеки та продумати шляхи їх уникнення. Особливу увагу слід приділяти технічним аспектам, зокрема справності транспорту й обладнання, що забезпечують оперативність і безпечність роботи журналістської команди.

З цього приводу, слід сказати, що нормативна база, зокрема наказ Міністерства культури і мистецтв України «Про затвердження правил у сфері кінематографії» [11], містить перелік заборон, спрямованих на запобігання пожежам та аварійним ситуаціям. До них належать експлуатація несправних паливних систем, використання пластмасових ємностей для зберігання бензину, миття двигунів легкозаймистими рідинами чи паління поблизу паливних баків. Не менш важливою є наявність відповідного захисного спорядження. У випадку зйомок на воді журналіст повинен мати рятувальний жилет, під час роботи на висоті – страховий пояс, а під час висвітлення пожеж – каску, захисні окуляри, спеціальний костюм та респіратор від шкідливих випарів. Використання такого обладнання мінімізує ризики й дозволяє тележурналістам безпечно виконувати

професійні завдання, водночас якісно презентуючи діяльність рятувальників у медійному просторі.

Важливим аспектом підготовки до зйомок надзвичайних подій є дотримання вимог законодавства України у сфері охорони праці та безпеки журналістської діяльності. Зокрема, Закон України «Про охорону праці» [12] визначає, що працівник не може виконувати роботу, яка суперечить його медичним показанням, а до завдань підвищеної небезпеки допускаються лише особи з відповідним висновком психофізіологічної експертизи. Крім того, журналісти, як і всі працівники, підлягають загальнообов'язковому державному страхуванню від нещасних випадків на виробництві.

Не менш значущим є завчасне планування зйомок, а саме: перед виїздом на місце події команда ЗМІ повинна чітко визначити мету роботи, окреслити об'єкти зйомки, розподілити обов'язки між учасниками та встановити зони безпеки. Безпека при цьому має бути абсолютним пріоритетом: у випадку загрози життю або здоров'ю тележурналіст зобов'язаний негайно припинити зйомку й забезпечити власний захист.

Особливу увагу слід приділяти роботі з технічним обладнанням, так, до прикладу, під час зйомки з висоти журналіст повинен оцінити ризики, перевірити справність техніки, узгодити доступ до об'єкта з відповідальними особами та суворо дотримуватися правил безпеки при пересуванні. Такий підхід дозволяє не лише зменшити небезпеку для життя, а й гарантувати якісне та професійне відтворення події.

З вищезазначеного, можна сказати, що медіапрезентація рятувальної діяльності в екстремальних умовах вимагає від журналістів поєднання професійних навичок, знання законодавчих норм і практичного досвіду. Це забезпечує об'єктивність матеріалів, дозволяє уникати зайвої драматизації та водночас гарантує безпеку команди під час роботи у складних і непередбачуваних ситуаціях. При зйомках надзвичайних ситуацій необхідно дотримуватися базових правил безпеки: залишатися на безпечній відстані від осередку пожежі, не втручатися у роботу рятувальників, виконувати їхні інструкції та уникати провокацій чи конфліктів. Це дозволяє не лише забезпечити власну безпеку, а й не створювати перешкод для виконання професійних завдань пожежників, наприклад, не блокувати дороги чи шляхи доступу до місця події.

Також доцільно зазначити, що під час висвітлення роботи рятувальників у ситуаціях ліквідації

пожеж журналісти мають враховувати специфічні умови, у яких здійснюється зйомка. Оператору важливо заздалегідь підготувати технічне обладнання, яке буде придатне для роботи у складному середовищі та матиме захист від води чи інших негативних впливів. Завдання тележурналіста полягає не у створенні штучних подій, а в об'єктивному й безпечному інформуванні про них.

Отже, тележурналістська медіапрезентація роботи рятувальників має поєднувати професійність, об'єктивність і дотримання правил безпеки, аби не лише донести інформацію до глядачів, а й показати реалії важкої та небезпечної праці рятувальних служб. Під час зйомки рятувальної операції, тележурналісти повинні завжди мати план евакуації у разі необхідності і залишатися на зв'язку зі своєю командою та іншими відповідальними особами. Це допоможе забезпечити чітку координацію під час екстрених ситуацій і у випадку негайних рішучих дій.

Варто звернути увагу на психологічний аспект роботи, а саме треба бути готовим до виснажливої роботи, яка може тривати кілька годин. Треба мати достатньо енергії та ресурсів для того, щоб виконувати свої обов'язки безпечно та ефективно, бути готовим до непередбачуваних ситуацій, які потребують швидкої реакції. Варто пам'ятати про дотримання етичних норм та принципів тележурналістської професії під час зйомки пожежі. Необхідно надавати об'єктивну, чітку і правдиву інформацію, уникати сенсаційних заголовків та інших методів, які можуть порушувати принципи журналістики. З цього приводу, комісія з журналістської етики так зазначала у кодексі: «не допускається таке вибіркове цитування соціологічних досліджень, яке призводить до викривлення змісту. Журналістські опитування громадян не повинні фабрикуватися з метою отримання наперед визначеного результату» [8]. Відповідно, слід дотримуватися законів, які регулюють діяльність журналістів під час зйомки рятувальної операції, оскільки необачні дії можуть мати правові наслідки.

Тележурналісту важливо вміти показувати свою емпатію людям, коли він бере коментар у постраждалих від надзвичайної ситуації. Таким чином зростає співпереживання телеглядачів до постраждалих і наслідків катастрофи. Як зауважує К. Соколова, а саме: «Результативність журналістського матеріалу на соціальну тематику неможлива без впливу соціальної історії на самого журналіста. Це означає, що медійник має бути зацікавленим соціальною історією і найголо-

вніше – бути зацікавленим у вирішенні соціальної проблеми, яка фігурує у цій історії» [14, с. 75].

Остаточно найбільш важливе правило – не ризикувати власним життям, так, немає жодної новини, яка варта життя і здоров'я тележурналіста. Важливо пам'ятати, що безпека завжди має бути на першому місці. Тому якщо виникає сумнів щодо можливості здійснення зйомки безпечно, краще уникати такого ризику, а також не наражати своїми діями на небезпеку інших. Проте за допомогою аудіовізуальних творів тележурналісти можуть попереджувати громадськість про можливі небезпечні ситуації і пожежі, а також про те, як з ними боротися та уникнути їх у майбутньому, це сприятиме збільшенню рівня безпеки у суспільстві.

У ході дослідження, також слід сказати, що процес зйомки роботи рятувальної операції вимагає від тележурналіста не лише професійних знань, а й готовності працювати в екстремальних умовах. Так, зйомки рятувальної операції мають непередбачуваний і стресовий характер, оскільки ситуація може швидко змінюватися. Тому тележурналісти повинні вміти оперативно реагувати та акцентувати увагу на головному: місці події, її наслідках і діях рятувальників під час ліквідації. Саме завдяки цьому глядач отримує повну й об'єктивну картину подій, що водночас сприяє кращому розумінню правил безпеки у подібних ситуаціях.

Одним із ключових професійних умінь тележурналіста є стресостійкість, як зазначають А. Яцульчак і Г. Телегіна у статті «Стрес на роботі» [16], подолання стресу передбачає два напрями: усунення факторів, що його провокують, та формування здатності свідомо протистояти емоційному напруженню. Це означає, що журналіст повинен уміти адаптуватися до складних обставин і зберігати працездатність навіть у стресових умовах. Таким чином, медіапрезентація роботи рятувальників у тележурналістиці поєднує професіоналізм, безпеку, стресостійкість, забезпечуючи суспільство достовірною й об'єктивною інформацією.

Варто наголосити, що запорука гарного інтерв'ю – ввічливість, дотримання стандартів тележурналістської етики і правильно поставлені запитання. Так, І. Горбова у своїй науковій публікації «Жанрові модифікації інтерв'ю в сучасній журналістиці» зазначає: «Робота сучасного журналіста вимагає від нього володіння майстерністю постановки запитань [3]. Вони мають бути змістовними і нестандартними. Слід уникати статич-

ності у спілкуванні, запитання повинні мати певний підтекст, інтригувати» [3, с. 22].

У ході дослідження варто зауважити, що стрімкий розвиток технологій, на щастя, дозволяє самостійно потурбуватися про зйомку матеріалу, який можна видати в етері. Адже, як зазначають О. Безручко, Ю. Шевчук та Д. Андрієвський: «Відео, зняті на нові смартфони, особливо iPhone, потребують особливої уваги. Вони можуть виглядати професійно і красиво» [2, с. 171].

Також зі змінами, яких зазнає сучасне українське телебачення, дедалі поширеною стає мобільна журналістика. Так О. Єфремова у своїй науковій публікації «Мобільна журналістика як невід’ємна частина якісної підготовки студентів-журналістів у цифрову епоху» розповідає її прерогативу: «Серед переваг мобільної журналістики – економія коштів на покупку великогабаритного обладнання, швидка публікація новин, можливість працювати віддалено, зручність переміщення інструментів зйомки, а також можливість створювати особисті історії» [5, с. 257–258].

Усе більше популярності набирають стрим-трансляції із місця події, так, Р. Кікерчук у своїй статті «Стрим-трансляція як новітній спосіб висвітлення надзвичайних ситуацій» зауважує: «Через це журналіста, який працює на місці події, в більшості випадків, аудиторія сприймає краще, ніж передачу сухих фактів зі студії телеведучими. Дослідники медіапростору підтверджують: трансляція новин «наживо» максимально зосереджує увагу реципієнта на події» [6, с. 36]. Варто використовувати відповідну камеру, яка має високу чутливість до світла, щоб зняти кадри в умовах, де його кількість обмежена. Можна використовувати додаткове джерело освітлення, найкращим вибором є портативний світлодіодний прожектор, який може бути прикріплений до камери або тримача, але необхідно врахувати, щоб це не перешкоджало роботі рятувальників.

З цього приводу О. Аліфанов і Г. Десятник у своїй роботі «Основи операторської творчості. Теоретичні та історичні аспекти» зазначають: «Іншим комплексом зображальних засобів оператора є світлове вирішення кадру. Світло в кадрі може виконувати тільки експозиційну функцію, а може надати кадру живописності, виявити об’єм, фактуру предметів, створити високохудожню гру світла й тіні. За допомогою світла можна розставляти змістовні акценти в кадрі, виділяючи одні об’єкти й затемнюючи інші» [1, с. 15].

Однією з особливостей роботи працівників ЗМІ є необхідність оперативної реакції на надзви-

чайні події. Так, тележурналіст повинен бути готовим до того, що в будь-який момент може статися щось непередбачуване. Тому необхідно із собою мати обладнання і засоби зв’язку, які дозволять швидко реагувати на події та вести пряму трансляцію. У залежності від ситуації існує декілька способів передачі інформації. Це може включати використання мобільного тележурналізму, стрімінгу в реальному часі, використання соціальних мереж та інших інструментів для залучення глядачів і швидкого поширення інформації. Проте, користуючись лайв-трансляцією варто враховувати її специфічність. Так, О. Лелюх у своїй публікації «Потенціал стрімінгу в сучасному інформаційному просторі» інформує: «Формат стріму підходить далеко не для всіх телеканалів, адже це нефільтрований матеріал з картинкою, далекою від ідеалу. Якщо сучасні телеканали використовують відео стрімів, то це в тому випадку, якщо концепція самого каналу передбачає прямі ефіри, або ж подаються попередньо цензуровані записи стрімів» [10, с. 481].

Слід зазначити, що надзвичайні ситуації можуть набирати непередбачуваних обертів, тому тележурналісту важливо мати досвід користування зброєю, знати основи медицини і першої допомоги. Під час рятувальних ситуацій, сутичок, воєнних операцій тощо, важливо дотримуватися безпечної відстані від місця події, а також важливо мати необхідне обладнання і утримувати дистанцію від джерела небезпеки. Важливо володіти вмінням адаптуватися під обставини, але при цьому не наражати себе і оточуючих на небезпеку. А у разі її виникнення знати, як захистити своє обладнання і зберегти відзнятий матеріал. Тележурналісти повинні розумітися на аспектах, пов’язаних зі збором та поширенням інформації. Їм необхідно дотримуватися законодавства щодо приватності, авторських прав, судових заборон та інших відповідних правових обмежень.

Із стрімким розвитком технологій, актуальності набувають соціальні мережі, які використовують для оприлюднення новин. Користування цими платформами дозволяє більш оперативно передавати інформацію в режимі реального часу. Це, в свою чергу, вимагає швидкого збору, перевірки та поширення повідомлень. Тому тележурналісти повинні бути готові до роботи з цими платформами і пристосовуватися до нових форматів медіа. З цього приводу, М. Кіца у своїй статті «Роль соціальних мереж у сучасній журналістиці» пише: «Проте це не всі можливості використання соціальних мереж у журналістиці. Постійне їх удо-

сконалення надає більші можливості журналістам щодо пошуку, поширення, трансляції інформації тощо. Водночас неправильне використання журналістами соціальних мереж може нанести шкоди особі, суспільству, державі. Відтак ця тема потребує глибокого вивчення» [7, с. 99].

Доцільно сказати, що тележурналісти, висвітлюючи діяльність рятувальних служб, часто працюють у середовищі з високим емоційним навантаженням, особливо у випадках трагічних подій – природних катастроф, масштабних пожеж чи воєнних злочинів. У таких умовах важливою є підтримка з боку колег і редакції, адже робота у кризових ситуаціях може бути тривалою і вимагати додаткових професійних зусиль. Зокрема, журналісти нерідко здійснюють довготривалі розслідування, що дозволяє сформувати повнішу картину подій для суспільства. Як зазначають В. Лазебний, В. Бакіко та О. Омелянець: «Журналістське розслідування – своєрідний і поширений у великих компаніях «внутрішній» аналітичний жанр, до якого компанія вдається частіше, ніж надає ефір його безпосереднім результатам, оскільки розслідування з боку органу ЗМК [...] тягне множинні проблеми етичного характеру і можливі витрати за судовими позовами» [9, с. 69].

Слід зазначити, що важливе місце у роботі тележурналіста займають навички медіаграмотності, адже вони дозволяють уникнути поширення неправдивих чи маніпулятивних матеріалів. Так, М. Рожило у статті «Значення медіаграмотності в журналістиці майбутнього» підкреслює: «Величезний надлишок інформаційної пропозиції призводить до того, що сучасна людина ризикує «потонути» в інформаційному морі. До цього додається загроза повірити неправдивій інформації. Для багатьох медіа нормою стало використання численних маніпулятивних технологій, спрямованих або на безпідставне формування позитивного іміджу замовників, або на очорнення їхніх конкурентів» [13, с. 72].

З цього приводу варто сказати, що фейкова інформація є небезпечною для суспільства, адже вона спотворює реальність та впливає на свідомість громадян. З цього приводу, Л. Дементьєва та

Д. Сукова зазначають: «Фейки спотворюють дійсність, маючи на меті ввести людей в оману, вплинути на їх свідомість, нав'язати або змінити їхню думку через переконання в правдивості або через залякування» [4, с. 14].

Підсумовуючи, можна сказати, що у надзвичайних ситуаціях доступ до місця події для журналістів часто є обмеженим, тому тележурналісти повинні вибудовувати ефективну комунікацію з рятувальними службами, дотримуючись установлених протоколів і правил безпеки. Це сприятиме координації дій, взаємному розумінню та не створюватиме перешкод у роботі під час рятувальних операцій. Водночас робота журналіста вимагає високої самодисципліни, професійності та здатності працювати в умовах сильного психологічного тиску. У кризових подіях вони виконують роль «посередників», які передають факти, пояснюють масштаби трагедії та висвітлюють дії рятувальних служб. Завдяки цьому тележурналісти сприяють підвищенню рівня поінформованості громадськості, допомагають суспільству усвідомити ризики та способи запобігання небезпекам у майбутньому. Крім того, вони стають голосом постраждалих, відтворюють їхні емоції й історії, що об'єднує суспільство у складні моменти та сприяє формуванню свідомого громадянства.

Висновки. Медіапрезентація діяльності рятувальників у тележурналістиці пов'язана з низкою професійних та етичних викликів, що вимагають від журналістів спеціальних знань і відповідальної підготовки. Ефективне висвітлення цієї теми потребує не лише оперативності та достовірності, а й уміння передавати емоційний вимір роботи служб порятунку. Важливою умовою є дотримання етичних норм, зокрема повага до приватності постраждалих і самих рятувальників, а також коректна комунікація між обома сторонами. Тележурналістські матеріали формують громадську думку про діяльність рятувальної служби, сприяють підвищенню довіри суспільства та створюють емоційний зв'язок з аудиторією, що посилює підтримку й визнання рятувальників як важливої соціальної інституції.

Список літератури:

1. Аліфанов О. А., Десятник Г. О. Основи операторської творчості. Теоретичні та історичні аспекти : тексти лекцій. Київ, 2016. 125 с.
2. Безручко О., Шевчук Ю., Андрієвський Д. Роль новітніх технологій у розвитку медіавиробництва. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв*. Серія: Аудіовізуальне мистецтво і виробництво. 2022. Т. 5, № 2. С. 166–172. DOI: <https://doi.org/10.31866/2617-2674.5.2.2022.269505>
3. Горбова І. Жанрові модифікації інтерв'ю в сучасній журналістиці. Вітражі : зб. матеріалів викладачів-студент. наук. семінарів. Житомир, 2014. Вип. 5. С. 21–24.

4. Дементьєва Л., Сукова Д. Вплив фейкових новин та дезінформації в аудіовізуальних медіа. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв*. Серія: Аудіовізуальне мистецтво і виробництво. 2023. Т. 6, № 1. С. 8–19. DOI: <https://doi.org/10.31866/2617-2674.6.1.2023.279226>
5. Єфремова О. Мобільна журналістика як невід’ємна частина якісної підготовки студентів-журналістів у цифрову епоху. Актуальні проблеми науки та освіти : зб. матеріалів XXV підсумкової наук.-практ. конф. викладачів МДУ. Київ, 2023. С. 257–260.
6. Кікерчук Р. Стрим-трансляція як новітній спосіб висвітлення надзвичайних ситуацій. *Вісник Львівського університету*. Серія Журналістика. 2019. Вип. 45. С. 36–43. DOI: <https://doi.org/10.30970/vjo.2019.45.9982>
7. Кіца М. Роль соціальних мереж у сучасній журналістиці. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: Журналістські науки. 2018. № 896. С. 98–105.
8. Кодекс етики. Комісія з журналістської етики. URL: <https://cje.org.ua/ethics-codex/> (дата звернення: 15.05.2025).
9. Лазебний В. М., Бакіко О. О. Омелянець В. С. Організація телевізійного виробництва: конспект лекцій : навч. посіб. Київ, 2018. 162 с. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/cf1d8f9c-00ce-419c-840b-4b58eef46d62/content> (дата звернення: 15.05.2025).
10. Лелюх О. Потенціал стрімінгу в сучасному інформаційному просторі. Topical issues of the development of modern science : 10th International scientific and practical conference, Sofia, Bulgaria, June 4–6, 2020. Sofia, 2020. С. 479–487.
11. Про затвердження Правил пожежної безпеки у сфері кінематографії : Наказ Міністерства культури і мистецтв України від 02.10.1997 р. № 483. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0129-98#Text> (дата звернення: 15.05.2025).
12. Про охорону праці : Закон України від 14.10.1992 р. № 2694-XII. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text> (дата звернення: 15.05.2025).
13. Рожило М. Значення медіаграмотності в журналістиці майбутнього. Журналістика майбутнього: виклики, тенденції, перспективи розвитку : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Львів, 18–19 жовт. 2022 р. Львів, 2022. С. 71–73.
14. Соколова К. «Журналістська емпатія» як головний сугестивний механізм журналістики співучасті. *Освіта регіону. Політологія. Психологія. Комунікації*. 2015. № 3–4 (40–41). С. 75–80.
15. Цімох Н., Яким Б. Новинний контент: від події до глядача. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв*. Серія: Аудіовізуальне мистецтво і виробництво. 2021, Т. 4, № 2. С. 217–224. DOI: <https://doi.org/10.31866/2617-2674.4.2.2021.248684>
16. Яцульчак А., Телегіна Г. Стрес на роботі. Проблеми та перспективи розвитку охорони праці : матеріали IX Всеукр. наук.-практ. конф. курсантів, студентів, аспірантів та ад’юнктів. Львів, 2019. С. 143–144.

Mozharovska H. Yu., Nudyshchuk H. M. MEDIA REPRESENTATION OF RESCUE WORKERS IN TELEVISION JOURNALISM

The article examines the specific features of the media presentation of rescuers' activities in the modern television journalism space. It identifies how television formats, genre limitations, and editorial policies influence the representation of the professional work of rescue services. The role of journalists in covering emergency situations (accidents, disasters, natural calamities, military events) is traced, emphasizing the importance of cooperation between television media and rescuers in ensuring prompt and reliable public information. The theoretical basis of the study relies on the analysis of scholarly literature in journalism and communication studies. The empirical level includes an examination of the author's personal experience in producing television reports on the work of rescuers. A systematic and analytical approach made it possible to assess the effectiveness and social impact of television materials covering emergencies. For the first time, the article provides a comprehensive analysis of the specifics of representing rescue workers' activities in television discourse: from the rules of organizing filming in extreme conditions to the psychological aspects of journalistic work. It is established that the media presentation of rescuers' work in the television journalism space has an informative, educational, and socially mobilizing character. It shapes the public perception of the rescuer's profession, promotes trust in rescue services, and increases the population's readiness to

act in emergency situations. The effectiveness of this communication depends on close interaction between journalists and rescuers, the professional training of media workers, and the responsible use of television formats.

Key words: *media presentation, rescuers, television journalists, extreme conditions, filming, safety, television journalism ethics.*

Дата надходження статті: 01.10.2025

Дата прийняття статті: 10.11.2025

Опубліковано: 29.12.2025